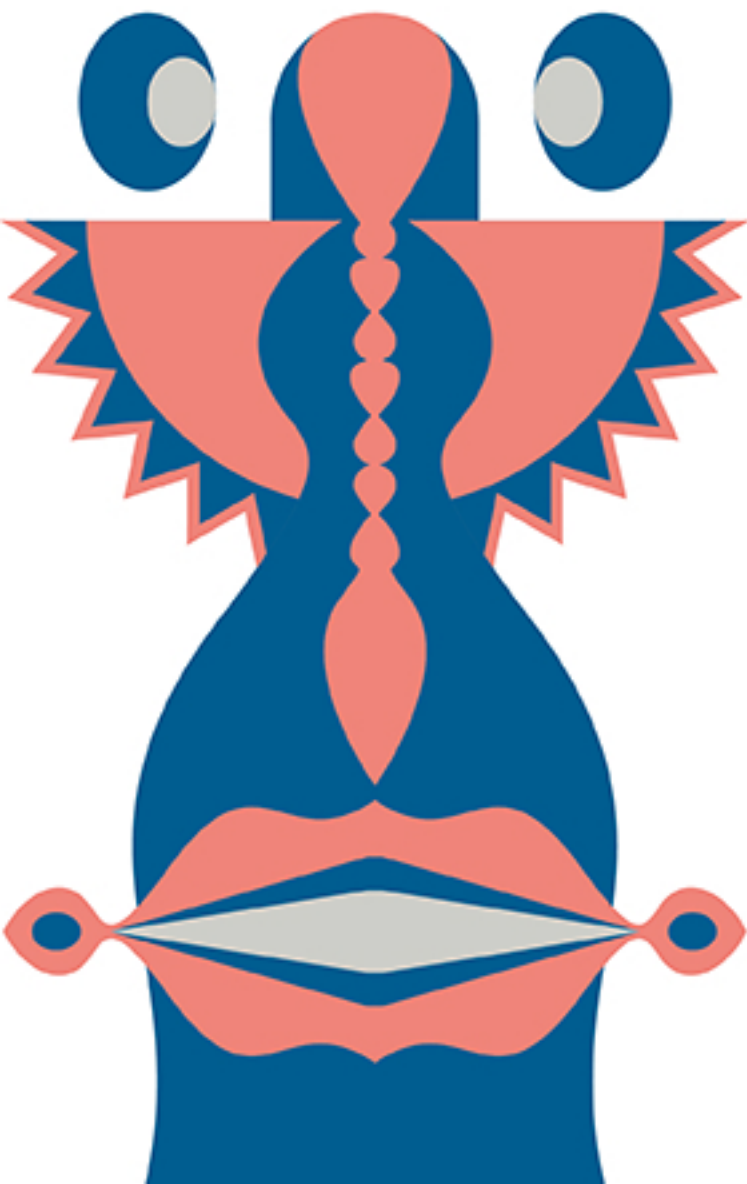

Lev N. Tolstoy

Aile
Mutluluğu

—
Çeviren:
Ergin
Altay
—

Lev Nikolayeviç Tolstoy, 9 Eylül 1828 yılında aile mülkü Yasnaya Polyana'da, bir toprak soylusunun oğlu olarak dünyaya geldi. Erken yaşlarda annesini ve babasını kaybedince, halası Alexandra Ostensaken tarafından büyütüldü.

Kazan'da başladığı üniversite eğitiminde aradığını bulamayan Tolstoy, Yasnaya Polyana'ya döndü. İlk eseri *Çocukluk* 1852'de yayımlandı. 1854'te Kırım Savaşı'na katıldı. 1862'de Sofya Andreyevna Behrs'le evlendi. 1863'te yazmaya başladığı *Savaş ve Barış*'ı 1869'da tamamladı. Bu romanı *Anna Karenina*, *İvan İlyiç'in Ölümü* ve *Kroyçer Sonat* izledi. Kiliseye ağır eleştiriler yönelttiği *Diriliş* 1899'da yayımlanınca Rus Ortodoks Kilisesi'nden aforoz edildi.

Günlerini ahlak, din, toplum üzerine düşünerek ve yazarak geçiren Tolstoy, Ruslar için sadece bir yazar değil, ruhani bir liderdi. Bir köylü gibi yaşadı ve eserlerinin gelirini de köylülere bıraktı. Mülkiyet konusundaki fikirleri nedeniyle karısıyla ters düşüp 1910 sonbaharında evi terk etti.

7 Kasım 1910'da sabaha karşı Astapovo İstasyonu'nda, 82 yaşında gözlerini kapadığında *Savaş ve Barış*'ın, *Anna Karenina*'nın ölümsüz yazarı değil, Avrupa'yı bile kasıp kavuran bir hareketin, Tolstoyculuğun peygamberiydi.

Aile Mutluluğu

Aile Mutluluğu
Lev Nikolayeviç Tolstoy

Orijinal adı:

Семейное Счастье

Rusça aslından çeviren:

Ergin Altay

Yayına hazırlayan:

Neclâ Feroğlu

Türkçe yayın hakları

© Doğan Egmont Yayıncılık
ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

1. baskı / Temmuz 2021

ISBN 978-605-09-8589-4

Sertifika no: 11940

Kapak ve kapak tasarımı:

Geray Gençer

Baskı

Ana Basın Yayın Gıda İnş. San. Tic. A.Ş.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad.

2622 Sk. Güven İş Merkezi, No: 6/13

Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 20699

Doğan Egmont Yayıncılık

ve Yapımcılık Tic. AŞ

19 Mayıs Cad. Golden Plaza

No 1, Kat 10, 34360

Şişli - İstanbul

Tel: (212) 373 77 00

Faks: (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr

editor@dogankitap.com.tr

satis@dogankitap.com.tr

Aile Mutluluğu

Lev Nikolayeviç Tolstoy

Çeviren:
Ergin
Altay

Birinci Bölüm

I

Sonbaharda ölen annemin yasını tutuyorduk. Bütün kışı Katya ve Sonya'yla köyde geçirmiştik. Katya hepimizi yetiştiren, kendimi bildim bileli ailemizin sevdiğim, hatırladığım eski bir dostu, mürebbiyemizdi. Sonya, küçük kız kardeşimdi. Pokrov'daki eski evimizde hüznü, kasvetli bir kış geçirmiştik. Hava rüzgârlı, buz gibi soğuktu. Kar yığınları neredeyse pencere boyunu aşmıştı. Camlar hemen her zaman buz kaplıydı. Kış boyu evden neredeyse hiç çıkmamıştık. Seyrek olarak birileri geliyordu bize. Ne var ki kim gelirse gelsin, evimize neşe, sevinç getirmiyordu. Gelenlerin hepsinin yüzünde bir hüznü oluyordu, birilerini uyandırmak istemekten çekiniyor gibi alçak sesle konuşuyor, hiç gülmüyor, iç çekiyor ve hep bana, en çok da siyah giysiler içinde küçük kardeşim Sonya'ya bakarak ağlıyorlardı. Evin içinde sanki bir ölüm hissediliyordu. Bir hüznü, ölüm korkusu vardı havada. Anneciğimin odası kilitliydi. Yatmak için o soğuk, bomboş odanın önünden geçerken ürperiyordum, bir şey beni içeri bakmam için zorluyordu sanki.

On yedi yaşındaydım ve öldüğü o yıl annem beni okula vermek için kente taşınmayı düşünüyordu. Annemi kaybetmek çok ağır gelmişti bana. Ama bu arada şunu da itiraf etmem gerekir, bu üzüntümün arkasında bir de herkesin dediği gibi genç ve güzel bir kız ol-

mamın verdiği duygu da vardı. Oysa işte ikinci kışı da köyde yapayalnız, bomboş geçirmekteydim. İkinci yılın sonuna doğru bu yalnızlık duygum, açıkça can sıkıntım öylesine çoğalmıştı ki odamdan çıkmaz olmuştum; piyanonun kapağını açmıyor, elime kitap almıyordum. Sonya bir şeyler yapmamı istediğinde şöyle karşılık veriyordum ona: “Canım istemiyorum, elimde değil.” Oysa içimden, “Neden?” diye soruyordum kendime. “En güzel çağım boşa harcanıyor, neden bir şeyler yapmalıyım?” Ama bu “Neden?” sorusunun cevabı her zaman gözyaşından başka bir şey olmuyordu.

Bu arada zayıfladığımı, eski güzelliğimin kalmadığını söyleyenler vardı. Bu bile etkilemiyordu beni. Neden ve kimin için? Hayatımın, tek başıma çıkacak gücümün olmadığı, çıkmak da istemediğim bu ücra köşede çaresiz bir elem içinde geçmesi gerekiyor gibi geliyordu bana. Kış bitmek üzereyken Katya benim için artık iyice korkmaya başlamıştı ve ne pahasına olursa olsun, beni yurtdışına götürmeye karar vermişti. Gelgelelim, bunun için para gerekiydi, ama annemin ölümünden sonra elimizde ne kadar para kaldığından hiç habirimiz yoktu. Durumumuzu açıklığa kavuşturacak olan vasimizin köye gelmesini dört gözle bekliyorduk. Martta geldi.

Bir gün işsiz güçsüz, bir şey düşünmeden, içimde bir istek olmadan odamda bir aşağı bir yukarı dolaşırken Katya girdi odama.

“Tanrı’ya şükürler olsun!” dedi. “Sergey Mihaylıç köye gelmiş. Adam yollayıp evde olup olmadığımızı sordurdu. Yemeğe bize gelecekmiş. (Arkasından ekledi Katya:) Kendine biraz çekidüzen ver Maşacığım. Yoksa adamı üzersin. Bilirsin, sizleri çok severdi.”

Sergey Mihaylıç önceleri yakın komşumuzdu ve toprağı bol olsun babamın (ondan çok genç olmasına karşın) iyi dostuydu. Onun köye gelmesinin planlarımızı değıştirmesinin, bize köyden ayrılma olanağını sağlamasının yanında, çocukluğumdan beri onu sever, kendisine saygı duyardım. Katya da kendime çekidüzen vermemi söylerken, tanıdıklarımız arasında en çok Sergey Mihaylıç'ın karşısına derli toplu çıkmak istediğimi hissetmiş olmalıydı. Ayrıca, Katya'dan ve Sonya'dan başlamak üzere evde hepimizin vaftiz babasıydı ve arabacılara kadar herkes onu çok severdi. Anneciğimin benim yanımda onunla ilgili söylediğı bir sözcük nedeniyle de kendisinin benim için özel bir anlamı vardı. Benim onun gibi bir kocam olmasını çok istediğini söylemişti anneciğim. O anda bu çok tuhaf, yakışsız gelmişti bana. Benim kahramanım başka biriydi. Sıksa, soluk yüzlü, hüznü biriydi benim kahramanım. Sergey Mihaylıç ise genç değildi; uzun boylu, yapılı ve gördüğüm kadarıyla, neşeli biriydi. Öyleyken, annemin bu sözü belleğimde yer etmişti. Bundan altı yıl önce, ben on bir yaşındayken bana "sen" demeye, benimle oyunlar oynamaya, menekşe-kız demeye başladığında da hiç korkmadan kendi kendime soruyordum: "Birden benimle evlenmek isterse ne yaparım?"

Katya yemeğe ek olarak kremalı börek ve ıspanaklı sos yaptırmıştı. Yemekten hemen önce geldi Sergey Mihaylıç. Pencereden onun küçük bir kızakla gelmekte olduğunu gördüm. Kızak evin köşesini döner dönmez hemen konuk salonuna koştum, onu hiç beklemiyor muş gibi görünmek istiyordum. Ama antrede onun ayak sesinin ardından gür sesini, Katya'nın konuşmasını duyunca tutamadım ken-

dimi, karşılamaya çıktım onu. Katya'nın koluna girmiş, onunla yüksek sesle konuşuyor, gülümsüyordu. Beni görünce durdu, bir süre öyle baktı ve öne eğilerek selam verdi bana. Utanmıştım, yüzümün kıpkırmızı olduğunu hissediyordum.

Kollarını açıp bana doğru yürürken her zamanki kararlı, sade tavıyla;

“Ah! bu gördüğüm siz misiniz?” dedi. “Bir insan bu kadar değişebilir mi? Ne kadar büyümüşsünüz! Benim menekşem bir demet menekşe olmuş!”

Kocaman eliyle elimi tuttu, öyle bir sıktı ki doğrusu, acıdı elim. Elimi öpecek gibi geldi bana ve ona doğru eğildim, ama o bir kez daha sıktı elimi, kararlı, neşeli bakışıyla gözlerimin içine baktı.

Altı yıldır görmemiştim onu. Çok değişmişti. Yaşlanmış, esmerleşmiş, favorilerini uzatmıştı. Ama hiç yakışmamıştı ona. Bununla birlikte davranışları gene sade, içten, sıcaktı. Yüz hatları keskin, bakışı gene zeki, aydınlık, gülümsemesi gene çocuk gülümsemesi gibi yumuşak, sevecendi.

Beş dakika sonra konuk misali davranmayı bırakmış, hepimiz gibi evden biri oluvermişti. Ona hizmet için yarışan hizmetçilere bile öyle davranıyordu. Hizmetçilerin onun geldiğine çok sevindikleri belliydi.

Hiç de anneciğimin ölümünden sonra ziyaretimize gelen, bir kereda oturup susmak ve ağlamak zorunda olduklarını düşünen konuklar gibi değildi. Tersine konuşuyordu, neşeliydi ve annemden hiç söz etmiyordu. Öyle ki başlangıçta ailenin bir yakını olarak onun bu

kayıtsızlığı tuhaf hatta yakışksız gelmişti bana. Ama sonra anladım ki bu onun kayıtsızlığından değil, içtenliğindendi ve bunun için ona minnettardım.

Akşam, Katya anneciğimin zamanında olduğu gibi, çay servisi yapmak için yemek odasındaki eski yerine oturdu. Sonya ile ben onun yanında yerlerimizi aldık; yaşlı Grigori, babamın piposunu bulup Sergey Mihaylıç'a getirdi. Konuğumuz eskiden olduğu gibi, odanın içinde aşağı yukarı dolaşmaya başladı. Biraz sonra durup şöyle dedi:

“Korkunç değişiklikler olmuş bu evde, düşününce şaşırıyor insan!”

Katya içini çekti.

“Evet!”

Semaverin kapağını kapattıktan sonra baktı Sergey Mihaylıç'a. Ağlamaklıydı. Sergey Mihaylıç bana döndü.

“Sanırım, hatırlıyorsunuzdur babanızı, değil mi?”

“Pek az” diye karşılık verdim.

Sergey Mihaylıç gözlerime değil, daha yukarı, başıma bakarak alçak sesle, dalgın;

“Yaşasaydı şimdi ne mutlu olurduunuz!” dedi. (Daha alçak sesle ekledi:) “Babanızı çok severdim!”

Gözlerinde yaş var gibi gelmişti bana.

Katya;

“Tanrı aldı onu bizden!” dedi.

Hemen demliği yerine koyup mendilini çıkardı, ağlamaya başladı.

Sergey Mihaylıç başını öte yana çevirdi.

“Evet, korkunç değişiklikler olmuş bu evde” diye tekrarladı.

Biraz sonra;

“Sonya, gel oyuncaklarını göster bana” diye ekleyip salona geçti.

O gittikten sonra gözlerim dolu dolu, Katya’ya baktım.

Katya;

“Çok iyi bir insan şu Sergey Mihaylıç!” dedi.

Gerçekten de bu yabancı, iyi insanın yakın ilgisi karşısında içime bir sıcaklık dolmuştu.

Konuk salonunda Sonya’nın ince sesiyle cıvıl cıvıl konuştuğunu, Sergey Mihaylıç’ın onunla yakından ilgilendiğini duyuyorduk. Çayını gönderdim Sergey Mihaylıç’a. Onun, piyanonun başına geçip Sonya’nın küçük parmaklarıyla tuşlara dokunduğu duyuluyordu.

Bana seslendi:

“Mariya Aleksandrovna! Gelip piyanoda bir şeyler çalar mısınız bize?”

Onun bana böyle dostça-emreder bir tavırla hitap etmesi hoşuma gitmişti. Kalkıp yanına gittim.

Beethoven’in eserlerinin bulunduğu defterde piyano için “Adacio sonat” sayfasını açtı.

“İşte bunu çalın” dedi. “Bakalım nasıl çalışıyorsunuz” diye ekledikten sonra elinde çay bardağıyla salonun bir köşesine çekildi.

Neden, ona itiraz edemeyeceğimi, piyanoda iyi olmadığını itiraf etmemin olanaksız olduğunu hissetmiştim, bilemiyorum. Usluca piyanonun başına geçtim, müzikten anladığımı, müziği sevdi-

đini bildiğim yargıcımdan korka korka da olsa elimden geldiğince güzel çalmaya başladım. “Adacio”, çay içerirken hatıralarla ilgili konuşmamızın havasındaydı ve sanırım, hayli güzel çalıyordum. Ama parçanın tempolu bölümü zorluyordu beni. Sergey Mihaylıç yanıtma geldi;

“Hayır, burayı beceremiyorsunuz” dedi. “Ama genelde fena değil. Anlaşılan, müzikten anlıyorsunuz.”

Bu ölçülü övgü çok sevindirmişti beni, yüzüm bile kızarmıştı. Onun, babamın dostu olan bu insanın benimle eskiden olduğu gibi bir çocukmuşum gibi değil, olgun biriymişim gibi ciddi konuşması çok hoşuma gitmişti. Katya, Sonya’yı yatırmak için üst kata çıkınca baş başa kalmıştık.

Babamı anlatıyordu bana. Nasıl tanıştıklarımı, dost olduklarını, bir zamanlar ben kitaplarımla, oyuncaklarımla oyalanırken ne çok eğlendiklerini anlatıyordu. Onun anlattıklarında babam ilk kez, o güne kadar bilmediğim yönleriyle, sade, sevimli yönleriyle gelmişti gözlerimin önüne. Ayrıca nelerden hoşlandığımı, neler okuduğumu, ileride ne yapmak niyetinde olduğumu soruyor, bana tavsiyelerde bulunuyordu. Benim için artık bir şakacı, neşeli, bana takılan, bana oyuncaklar yapan biri değildi Sergey Mihaylıç. şimdi o benim için, elimde olmadan sayđı, sempati duyduğum ciddi, ağırbaşlı, sade, sevdiğim bir insandı. Onun yanında rahattım, iyiydim, ama öte yandan, onunla konuşurken üzerimde elimde olmayan bir gerginlik hissediyordum. Ağzımdan çıkan her sözcükten korkuyordum. Babamın kıızı olmakla kazandığım sevgisini hak etmeyi çok istiyordum.

“Sevgimin büyümesi durmuştu, bir huzursuzluk sızmaya başlamıştı ruhuma. Heyecan istiyordum; tehlikeler, hareketlilik... Huzurlu, sakin hayatımızda harcayacak yer bulamadığım çok fazla güç vardı içimde.”

Taşranın korunaklı dünyasında mutlu sandığı evliliğinde bir şeyler ters gitmeye başlayınca, Maşa büyük kentlerin ışıltılı salonlarına sarılır. Geri döndüğünde ise ne Sergey'in aşkını ne de taşrayı eskisi gibi bulur.

terziye edilen
KDV'iz
sabit fiyatı

₺ 11,90

ISBN 978-605-00-8589-4

9 786050 985894

Doğan
Kitap